

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

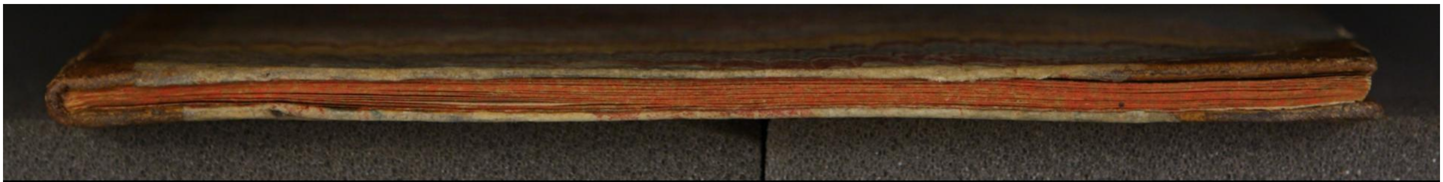
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

DA Bo4

No. 1587.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

1587

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

1587

TYCHONIS BRAHEI
De
DISCIPLINIS MATHEMATICIS
ORATIO:

In quâ ſimul Aſtrologia defenditur, & ab Objectionibus diſſentientium vindicatur:

Cum Præloquio JOACH: CURTII HAMBURG. PHIL. ET MEDIC. D.

Cujus diſcurſus Mathematicus de certitudine Aſtronomiæ, ob argumenti affinitatem acceſsit.

HAMBURGI,
Ex Bibliopolio FROBENIANO.
ANNO CHRISTI cIↃ IↃ cXXI.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

I. N. I.

Præloquium ad Benevolum Lectorem.

ASTronomiæ ſtudium nobile prorſus & egregium veteres judicarunt, imò planè regiũ: quippe quod facili nos compendio, quantum naturale lumen ſuppeditat, in æterni & Omnipotentis Dei cognitionem ducit & provehit: quemadmodũ Coryphæus Apoſtolorũ D. Paulus hujus rei locupletiſsimus eſt teſtis. Roman. 1. verſ. 20. Aſtrologiæ verò cultura, quæ conſiderat & contemplatur effectus à motu, lumine, & influentiis Aſtrorũ dependentes, multis ferè ſemper calumniis fuit obnoxia; non ſuo quidem merito, ſed hominum nobiliſsimâ hâc parte Phyſices abutentium vitiis & ignorantiâ. Complures enim ſtellas ſanctè auguſteq́ venerati ſunt, & contra vaticinia Prophetarum manifeſtiſsima felicitatẽ ſuis Regibus promiſerunt: quos inter Chaldaici Siderum contemplatores duxêre familiam. Sed horum opinio cum ſit falſiſsima, inq́ prodigioſæ admodum ſcopulos abſurditatis impingat: jam pridẽ quoq́ è pomarÿs Eccleſiæ relegata vanitate extabuit. Nec eſt obſcurum, quàm graviter & ſeverè inſignis ille Prophetarum ocellus Eſaias in homines hoſce nimium ſuperſtitioſos ſit invectus. Eſaiæ 47. verſ. 13. Similiter turpiſsimum hunc abuſum taxavit Princeps & Anteſignanus Prophetarũ Moiſes: luculenter eundem ab uſu vero ſequeſtrans & ſejungens. Deuteronomij 4. verſ. 19.

E diverſo multi reperti ſunt, & adhuc reperiuntur non pauci: qui non leviter in defectu peccant & hallucinantur, hujusq́ Artis amatores pariter & cultores levitatis reos agunt & impietatis: argumentis moti vel non dextrè intellectis, vel etiam minimè hanc artem ferientibus. Proinde tutius eſt mediam ſecare viam: quam monſtravit in præſenti ratione Phœnix Aſtronomorũ TYCHO BRAHEUS ex omnibus, quos Sol unquam inde à mundi exordio conſpexit, uſque ad ſuam ætatem nobiliſsimus. Ab omni enim incertitudine & falſitate vindicatũ eſt, hujus ab univerſitatis Parente Deo uſibus generis humani & commoditatibus Sidera deſtinata eſſe & conſecrata: non quidem quaſi principatum quendam in homines, vel dominium ſibi vendicare debeant vel poſsint, ut verſus ille notiſsimus innuit:

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Aſtra regunt homines, ſed regit Aſtra Deus. *Quid enim? an non hâc ratione nobilitas Animæ vel infra ſtellarum ſortem & conditionem deprimenda periclitaretur? an non etiam rebus in phyſicis & moralibus ſoluta voluntas exſpiraret & arbitrium liberrimum? Quapropter hujus verſus ſententia, niſi limitetur acutè ſatis & argutè, virtutibus Aſtrorum nimiū tribuit & aſſignat. Quid ergò eſt? Stellæ blandè famulantur hominibus. Innumerabilis videlicet ille ſtellarum chorus & Exercitus, veluti Ducis & Præfecti, certas in claſſes & ordines diſtributi nobis vigilant, inq; ſuo miniſterio ſuaviter abblandiuntur: Formoſiſſimâ ſuâ ſpecie, proſperoq; & ſalutari fulgore renidentes & rutilantes, inſtar gemmarum lucidiſſimarū; neq; id ſine ſingulari Harmoniâ & cõcentu, quo ea, quæ ſupernè ſunt & infra orbē Lunæ vigent, ſibi invicē connexa ſunt & copulata.*

Deutr. 4. verſ. 19. *Hæc enim Emphaſis deliteſcit in Hebræo vocabulo* חָלַק Chalak: *cujus ſignificatio, vis & poteſtas diverſis è locis petita ſensū hunc nobis ſuggeſſit, eumq; ſuo calculo comprobāt ſacræ Linguæ peritiſſimi.*

Pſal. 5. v. 10 &c. Vide Lexicon Pentaglotton Schindleri

Quod ipſum notare ſi vellent & animadvertere, qui minus honorificè de ſobriâ hâc judicandi arte ſentiunt, quatenus intra terminos phyſicos coërcetur: & benevolos objurgatores placare, & invidos vituperatores confutare poſſemus: (Verba ſunt Ciceronis in Lib. 1. de naturâ Deorum) ut alteros reprehendiſſe pœniteret, alteri didiciſſe ſe gauderent. Omne enim judicium ad Phyſicam debet revocari, velut ad normam & Cynoſuram, quæ notiones animi ritè hic dirigere poſſit & informare: cujus limites tranſilire ſi volunt Naturæ conſulti & ventilatores, turpiter ſeſe dant: & ſaltum faciunt miſerabilem ſimul & impium, ſuo vitiorum cœno egregiam hanc Phyſices partem lutulentam reddentes & conſpurcantes.

Sed hæc præfationis loco ſufficiant: nunc illud animus & votum noſtrum ſpectat, Lectores optimi & benevoli Fautores; ut ſummum Artificem è fundamentis artem ſuam defendentem & propugnantē legatis vel audiatis. Sic enim ab illis, quæ vera ſunt & experientiæ conſentanea, veſtram non cohibebitis aſſenſionem.

1. Theſſalon. 5.

Omnia probate, & quod bonum eſt, tenete.

I. N. I

1587

I. N. I.

TYCHONIS BRAHEI ORATIO:

Quam in regiâ Academiâ Hafniæ publicè habuit in conceſſu profeſſorum & ſtudioſorum, antequam ſuſciperet prælectiones Mathematicas in fine Anni 1574.

Clariſsimi Viri, voſque ſtudioſi Adoleſcentes, rogatus ſum non ſolum à quibuſdam veſtrum amicis meis, ſed ab ipſo etiam Sereniſsimo Rege noſtro, ut nonnulla in Mathematicis diſciplinis publicè proponerem. Id muneris etſi à meis conditionibus & ingenij ac exercitationis tenuitate admodum ſit alienum: tamen Regiæ Majeſtatis petitioni reſiſtere non licuit, veſtræ non placuit: & meapte ſponte ab ineunte ætate eò propenſus fui, ut non ſolum his ſtudijs perdiſcendis plurimum temporis & laboris impenderem, ſed & alios etiam ad idem factitandum multoperè inſtigans, eorum conatus pro virili juvarem. Quantum enim hæ diſciplinæ præ ceteris obtineant, tum evidentis certitudinis, tum incredibili jucunditate refertæ eruditionis, vix dicendo à quopiam exprimi poſſe arbitror. Et non ſolum in demonſtrationum certitudine & ſcientiæ pulchritudine: ſed & veritate, multiplicique cognitionis copiá reliqua artium genera longè antecellunt, adeò ut non immeritò ob id Mathematicæ, quaſi ſolæ diſciplinarum nomine, ob excellentiam, dignæ á veteribus appellatæ ſint. Verſatur autem hæc tota contemplatio, quæ Mathematicæ nomine venit, in

Mathematum excellentia.

Mathematica circa quid verſentur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

in genere, circa quantitatum conſiderationem, & duabus potiſſimum diſtinguitur partibus, Geometriâ videlicet & Arithmeticâ: quarum hæc quantitates diſcretas, illa continuas metitur. Ex his igitur duabus ceu parentibus plurimæ alia eruditæ, & ſcitu jucundæ gignuntur Mathematicæ ſcientiæ: Inprimis verò ſublimis illa, ac pariter jucundiſsima, motus & harmoniæ cœleſtium corporum conſideratrix,

Aſtronomia unde gignatur.

Aſtronomia, de quâ poſtea dicemus: ubi nonnulla prius de his duabus, Geometriâ & Arithmeticâ, quibus illa fundatur, præfati fuerimus.

Geometriæ origo.

Geometriam apud Ægyptios ortam fuiſſe creditur: Nili inundatione agrorum limites abſorbente, & hâc occaſione artis neceſsitatem, quâ dominia agrorum denuò juſtè partirentur, introducente: hincque ob hujus artis primò inventam utilitatem, à terræ menſuratione,

Ratio nominis Geometriæ.

Geometriæ nomen ſortitam eſſe, veriſimile eſt.

Geometriæ ſubjectum.

Quamvis nequaquam adeò vilibus ſit ſerva officijs, ut terrarum & agrorum ſaltem metiatur quantitates; Sed omnem magnitudinem, figuram, proportionem, quæ intellectui comprehenſibilis eſt, explicat: Et ad cælos uſque elata, reales, ac in ſenſus incurrentes motuum cœleſtium harmonias in certam cognitionem deducit. Huic olim in Ægypto & Græciâ plurimi certatim incubuere Artifices: quorum ſinguli ad Artis conſtitutionem aliquid contulerunt.

Elementa Euclidea.

Horum tandem inventa Euclides Megarenſis uno complexus volumine, artis elementa continuo ordine & magnâ ſolertiâ ita tradidit, ut à quovis mediocris ingenij acumine prædito non difficulter percipi poſſent.

Archimedes Mathematicorũ princeps

In hac arte Archimedes Syracuſanus ad miraculum uſq; clarus extitit, & patriæ muros à Romanorũ crebris inſultibus, per machinas bellicas artis beneficio extructas, diu aſſeruit, claſſeſq; hoſtiũ per ſpecula, ignẽ à Sole reflectentia, admirando & ingenioſo ſtrategemate exuſsit:

Geometriæ Encomium & Utilitas.

Quamvis hæc parum ad Artis commendationem faciant, cùm majora & digniora per eam præſtari poſsint. Quanta autem hujus ſcientiæ ſit certitudo,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

do, quanta jucunditas, & per omnes alias artes, ac in communi vitâ utilitas, verbis ſatis explicari non poteſt. Hanc veteres Philoſophi ſtatim ab ipsâ pueritiâ diſcendã præcipiebant, ſive quod hæc, præterquã quòd per ſe cognitu digniſsima eſſet, veritatem & cohærentiã in ceteris artibus metiretur: Sive quòd per hanc exercitatâ & excitatâ ingenij acie reliquæ diſciplinæ caperentur poſtmodum negotio longè minori; & judicium de rebus non præcipitans, ſed ex indicio cauſarum rationalium, aliquandiu ſuſpenſum, rectiùs informaretur. Vnde non immeritò divinus ille Plato omnes Geometriæ ignaros â ſua Schola, publicè foribus appenſo edicto, arcebat, tanquam minus idoneos ad reliquam Philoſophiam capeſſendam. Atque hinc factum eſſe judico, quod veteres Philoſophi ad tantum eruditionis faſtigium conſcenderint, quòd Geometria â primâ pueritiâ imbuti erant, dum nos plurimos eoſque optimos adoleſcentiæ annos Grammaticæ & linguarum ſtudijs, quæ hi á matre nullo negotio hauſerunt, infeliciter impendimus. Ex hac Geometria manat incomparabilis, & ingenioſiſsima illa, tàm planorum, quàm Sphæricorum Triangulorum ſcientia: cujus beneficio tota Aſtrorum cognitio extructa eſt, & ſi collapſa foret, in integrum reſtitui poſſet. Ex hac Optica occultiſſima illa pariterque jucundiſsima radiorum viſualium ſpeculatio procedit: Cujus elementa Vitellio decem libris tradidit, & poſt illum Alhaſon Arabs. Ex hac Gnonomices, quæ umbrarum & horologiorum ſciotericorum in quavis ſuperficie delineationes proponit, non minùs eruditũ, quàm utile procedit exercitium. Ex hac Geographia, quæ terrarum, marium & urbium diſpoſitiones ob oculos pingit, ſuam duxit originem, ut nihil dicam de Architectura, aquæ-ductibus, machinis bellicis, multiſque mechanicis per Geometriam inventis operibus, quibus vel manuales artifices utuntur, vel inſtrumenta, cœli Siderumque motibus, aliiſque in terra dimenſionibus obſervandis, idonea, conficiuntur. Unde non minus certum & jucun-

οὐδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω.

Artes quæ ex Geometriâ promanant.
1. Aſtronomia.
2. Optica.
3. Gnomonice.
4. Geographia.
5. Architectura & Mechanica.

jucundum quàm multiplex & nunquam penitus exhaurien-
dum eſſe Geometriæ ſtudium liquet. Et ut verbo rem totam
complectar, non eſt quod quiſquam perfectæ eruditionis lau-
dem, qui Geometriæ ignarus fuerit, ſibi jure vendicet. Huic in-
ter Mathematicas diſciplinas ſuccedit Arithmetica, quæ licèt
ab ipsâ Geometriâ ſuorum principiorum Demonſtrationes
ſortiatur; Tamen hæc non ampliùs circa quantitates continu-
as, ſed diſcretas verſatur, totaque in numerorum contempla-
tione abſolvitur. Hæc ſcientia quantam in communi vita et-
iam minimis ſui partibus uſurpata, utilitatem habeat, nemi-
nem ignorare arbitror, quamvis multò latiùs ſe extendat nu-
merorum ſcientia, & non minùs quàm Geometria infinitam,
ac à nemine mortalium penitus abſolvendam complectatur
cognitionem. Per hanc Pythagorici olim totius naturæ & ipſi-
us etiam Dei myſteria velabant, tanquam omnia eſſent quem-
admodum figuris & proportionibus, ita & numeris conſona.
Et quanquam Pythagoræ hæc inprimis ſcientia immortalem
peperit memoriam; Tamen Ægyptios & vicinas gentes hanc
prius calluiſſe, à quibus eam Pythagoras hauſit, non eſt dubi-
um. Ægyptios verò hanc ab Abrahamo Patriarcha didiciſſe,
Joſephus adſtipulatur; ut non minùs utilis & erudita, quàm an-
tiqua ſit numerorum ſcientia. Ex his duabus Geometria & A-
rithmetica, alia ſublimis, & à terræ fecibus remota naſcitur
ſcientia, quam Aſtronomiam appellarunt. Hæc non Terræ,
maris aut ceterorum elementorum anguſtis claudi conten-
ta limitibus, per altiſsimum & ſpatioſiſſimum æthera, per lu-
cidiſsimum Solem, & candidiſsimam multiformemque Lu-
nam, omniaque alia tàm Errantia, quàm Inerrantia incedens
Sidera, horum omnium Motus, harmonias, revolutiones, pro-
portiones & magnitudines ſublimi conſideratione ſcrutatur.
A Geometriâ quidem id mutuatur, ut per ipſam, certis & ex-
quiſitis conſtructis organis, ſiderum obſerventur Phænome-
na, obſervataque in Hypotheſes, apparentijs reſpondentes, re-
digantur,

Arithmeticæ origo & encomium.

Aſtronomiæ laus & origo.

Quidnam à Geometriâ & Arithmeticâ mutuetur Aſtronomia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

digantur, quibus motuum intricatæ varietates continuò ſalvari poſsint. Ab Arithmeticâ verò id beneficij obtinet, ut illâ Hypotheſes per Geometriam inventas & conſtitutas excipiat, eaſque in partes diſpertiens, totum Æthera in numeros, quibus quovis tempore ſiderum curſus præfinire liceat, reſolvat. Quamvis autem Aſtronomia ex his duabus hac ratione in artem certam conſtituta ſit: Tamen illa non ſolùm has, ſed & omnes alias in toto hoc genere exſuperat Artes, & velut principem locum obtinet. Nam & antiquitate & nobilitate ac cognitionis ſublimitate præ reliquis omnibus maximam ſibi vendicat laudem. Ut enim de Aſtronomiæ vetuſtiſſimâ origine primùm dicamus, quid Adami filijs antiquius? Ex quibus Seth ſiderum cognitionem inveniſſe, & poſteris tradidiſſe â Joſepho antiquitatum Judaicarum fideliſſimo ſcriptore aſſeritur: eumque totam ætatem obſervandis & perſcrutandis ſiderum motibus impendiſſe, & tandem binas exſtruxiſſe columnas, quibus inventa ſua, ne unquam è mortalium memoria perirent, inſculpſerat. At quia memorabilis eſt iſte locus, audiamus ipſum Joſephum de antiquiſſima Aſtronomiæ origine nos commonefacientem: ſic igitur ſcribit Joſephus lib. I *Aſtronomiæ antiquitas & propagatio Lib. I. c. 3.*

Ex hujus Adami liberis, Seth educatus, ubi eo ætatis venit, ut jam, quod rectum eſſet, diſcernere valeret, virtutis ſtudiis ſe totum dedidit, & cum ipſe vir optimus evaſiſſet, etiam nepotes ſui ſimiles poſt ſe reliquit. Qui, quoniam erant omnes bona indole præditi & patriam abſque ſeditione incolebant, in perpetua felicitate vitam exegerunt, & ſideralem ſcientiam ac cœleſtium rerum cognitionem excogitaverunt. Ne autem inventa ſua ex hominum notitia dilaberentur (cum Adamus univerſalem rerum interitum fore prædixiſſet, unum incendio, diluvio alterum) excitarunt duas columnas, alteram latericiam, alteram lapideam, & utriq; ſua inventa inſcripſerunt: ut ſi latericiam diluvio deleri contingeret; lapidea ſuperſtes, hominibus diſcendi copiam faceret, &, quæ inſcripta continebat, ſpectanda exhiberet. Hæc Joſephus. A primis verò his Adami filijs,

lijs, ad eorum ſucceſſores, & tandem ad Patriarchas deſcendiſſe aſtrorum ſcientiam credibile eſt: Adeò ut idem rerum Judaicarum ſcriptor non dubitet ſubjungere, Abrahamum Patriarcham ex ijs, quæ videbat circa Solem, Lunam & reliqua Sidera apparere, primum vicinos homines docuiſſe, unum eſſe Deum rerum univerſitatis conditorem, & conſervatorem, cujus voluntati omnia in rerum natura obſecundent: Et propterea huic ſoli honorem & gratias ab hominibus eſſe referendas. Hæc, inquam, ab Aſtrorum æternis & admirandis circuitibus didiciſſe, alioſque docuiſſe Abrahamum, teſtatur Joſephus, eundemque non ita diu pòſt in Ægyptum profectum eſſe, ait, atque inter alia Ægyptios non ſolùm numerorum ſcientiam, ut ſupra dixi; ſed & Aſtronomiam docuiſſe, eò quod illi ante Abrahami ad eos adventum hujus artis ignari eſſent. Hinc itaque patet, á primis parentibus ſtatim circa mundi exordia inceptam eſſe Aſtrorum cognitionem, & inde ad Patriarchas quaſi per manus traditam; eoque id veriſimilius eſt, quòd hi longæva ætate præditi erant, quæ requirebatur, in diligenter perquirendis intricatis illis tardiorum præſertim ſiderum motibus. Quantum verò ad nos in Aſtrorum ſcientia pervenit, Hipparchus Rhodius primus ejus parens cenſetur. Is enim fixarum loca diligenter obſervavit, Soliſque & Lunæ curſus per plurimos ſubſequentes annos deſignavit: Ac in ceterorum Planetarum totiuſque cœli obſervationibus diligentiſſimus fuit. Hujus inventis & conſiderationibus Ptolemæus Alexandrinus cum ſuis collatis, totam artem in certas Hypotheſes, unaque in numeros redegit, & immortalem apud omnem poſteritatem hinc meritò ſibi peperit memoriam.

Lib. 1. Antiquitatum judaicarũ cap. 8.

Hipparchus Rhodius.

Ptolomei Encomiũ.

Dum convexa Poli luſtrabit lumine Titan:
Et vaga nocturnam præbebit Cynthia lucem:
Semper honos, nomenq; tuum, laudeſq; manebunt.

Coperniáci Laus.

Noſtra verò ætate Nicolaus Copernicus, quem alterum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

1587

Ptolemæum non immeritò dixeris, cum deſiderari quædam in Ptolemæo ex obſervationibus à ſe factis deprehendiſſet, & Hypotheſes ab ipſo conſtitutas quiddam abſoni & contra axiomata Mathematica peccans admittere judicaſſet, nec Alphonſinam ſupputationem cœli motibus conſentaneam inveniſſet: Idcirco admiranda ingenij ſolertia hypotheſibus aliter conſtitutis cœleſtium motuum ſcientiam ita reſtauravit, ut nemo ante ipſum exactiùs de ſiderum motibus ſit philoſophatus. Quamvis enim phyſicis principijs quædam contraria ſtatuat, ut Solem in centro univerſi quieſcere, Terram cum admiſtis elementis moveri circa Solem motu triplici, Octavam Sphæram conſiſtere immotam: Tamen, quoad Mathematica axiomata, nihil abſurdi admittit, quod in Ptolemaicis & uſitatis Hypotheſibus, ſi rem penitius introſpicias, animadvertere licet. Hæ enim ſiderum motus in ſuis Epicyclis & Eccentricis, reſpectu eorundem circulorum centri, irregulares, quod abſurdum eſt, conſtituunt, regularemque ſiderum motum per irregularitatem inconvenienter ſalvant. Ex his duobus artificibus Ptolemæo & Copernico, omnia illa quæ noſtra ætate, in aſtrorum revolutionibus, perſpecta & cognita habemus, conſtituta ac tradita ſunt. Et danda erat meritò opera, ne hæc divina eorum inventa è mortalium cognitione perirent: Sed ut diligenter cognoſcerentur ac illuſtrarentur. Et, ſi quæ in illis (quod in tam perplexa, ac ſublimi ſcientia aliter fieri non poteſt) deſiderarentur, per crebras ſiderum obſervationes, ac obſervationum in Hypotheſium & numerorum correctione diſtributiones reſtituerentur. Quid enim hac ſcientia poteſt eſſe nobilius? quid præſtantius? Quæ non in terreſtribus, momentaneis & fluxis rebus occupatur; ſed circa æterna illa, & nulli alterationi obnoxia cœli corpora, ingenioſà & perjucundà contemplatione verſatur: Eſt ubi ver æternum, ubi ſemper,

Principia Copernicæa.

Adminicula conſervandæ & illuſtrādæ Aſtronomiæ.

Aſtronomiæ dignitas & præſtantia.

Lucidus apparet Titan, nulliſq́; tenebris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Læditur alma dies, non illic nubifer auſter,
Veſanusq́; aquilo, non illic bella, nec enſes:
Omnia ſed læta placidaq́; quiete geruntur.

Quapropter, quantum ætherea illa moles, hanc inferiorem naturam ſua magnitudine, forma, motus perpetua & admiranda lege, ac delectabili pulcritudine antecellit: tantò ceteris artibus, quæ circa hæc inferiora & caduca occupantur, nobilior & præſtantior jure meritoque cenſeri debet. Cujus ſublimem dignitatem, non humilia & terræ, more pecudum, affixa capiunt ingenia: ſed quibus igneus ineſt vigor & cœleſtis origo. Quid quæſo pulcrius, & homine dignius eſſe poteſt quàm immenſam illam cœli machinam, Luminarium, ſtellarum omnium intricatas & admirandas viciſſitudines, motuumque jucundiſſimas harmonias ſuo ſubmittere ingenio? Vident quidem imperiti, Solem oriri & occidere; Lunam creſcere & minui; Stellas in cœlo micare: Sed in his nihil animadvertunt, quod non à brutis etiam animantibus videri queat. Non vident, Solem ab occaſu in ortum motui diurno per obliquum circulum contraniti, & id quidem inæqualiter: Atque per hunc motum anni quantitatem, & dierum noctiumque inæqualitatem efficere. Non animadvertunt, Lunam nunc curſum intendere, nunc remittere, interdum terræ propiorem, interdum longius à terra remotam eſſe. Ceteros inſuper quinque planetas non conſiderant, diurno motui etiam in contrarium ferri, idque diſpari greſſu, nunc curſum accelerare, nunc retardare, aliquando etiam conſiſtere, & nonnunquam priora veſtigia relegere, eoſdem dum hunc curſum in Zodiaci longitudine peragrant, variè interea ab orbita Solis, tàm verſus auſtrum, quàm Boream ſeſe inflectere. Hæc, inquam, & multa alia, quæ in admirandis cœleſtium corporum motibus indeſinenter fiunt, Aſtronomiæ artis imperiti, non vident; nec, ſi cernere poſſent, cauſas tantarum diverſitatum intelligunt. Quis hujus artis inſcius animadverteret Solem, qui

Diſcrimen inter Aſtronomicam & vulgarem cœli contemplationē.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

qui nobis non uſque adeò magnus apparet, vera tamen quantitate centum ſexaginta duabus vicibus majorem eſſe toto orbe terrarum & marium; cum Luna, quæ illi æqualis videtur, vix ſit quadrageſima terræ portio? Quis ceteras Stellas tantam obtinere magnitudinem ſibi perſuaderet, ut nulla ſit inter minimas fixas, quæ non aliquoties terræ molem ſua quantitate exſuperet, cùm maximæ & primum honorem ſortitæ plùs centies terra majores deprehendantur? Hæc, inquam, & plurima alia, maxima hominum pars, quæ hujus artis ignara eſt, non conſiderat: Et in hoc pulcerrimo opificio homo medius conſtitutus, tanquam cæcus oberrat, non intelligens domus illius, ut ita dicam, qua circumdatur, ſtructuram & ornamenta; ſed ceterorum animalium more in terram pronus nil niſi terrenum & caducum, voluptates, divitias, honores, luxum & cetera hujus mundi ludicra ſpectacula, quæ omnia ſecum mors abolet, ſectatur: Siquidem Deus illi præ ceteris animantibus,

—' Os ſublime dedit, cœloſq; tueri
Juſsit, & erectos ad ſidera tollere vultus.

De utilitate autem Aſtronomiæ quid opus eſt multa commemorare, cùm ſine Annorum, Menſium & Dierum intervallis, ac certa deſignatione, quæ ab Aſtronomia procedit, nulla Politia, nulla reſpublica conſiſtere poſſit? Vt de pluribus alijs evidentibus utilitatibus, quas Aſtronomiæ cognitio in communi vita affert, nil dicam: Imò etiamſi hæc ars aliàs prorſus nihil commoditatis haberet: Tamen ipſa per ſe talis eſt, ut meritò à liberalibus ingenijs ejus cognitio expeti debeat. Nam ingenium hominis incredibili & jucunda delectatione afficit & acuit; cogitationeſque, in quibus vita illius conſiſtit, à terrenis his, ridiculis, & caducis rebus, ad cœleſtes, ſerias & fixas contemplationes avocat, hominemque ipſum vera voluptate, ſimili quodammodo cœleſtium incolarum, ultra mortalem ſortem evehens, afficit & recreat. Unde hæc à

Aſtronomiæ Utilitas.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Ptolemæo prolata, non ſolùm ab ipſo, ſed à quovis divinæ illius Aſtronomiæ gnaro jure meritoque jactari poſſunt:

Quamvis mortalis veſcor mortalibus auris,
Et quoque mortali conditione premor:
Cùm tamen æthereos ſublimi mente meatus
Scrutor, & aſſiduis Aſtra rotata viis:
Haud ego mortalis, neque mens in corpore ſordet
Mortali; aut terræ pes mihi tangit humum;
Sed ſublime Polo caput ultra nubila tollens,
Cum Jove cœleſti perfruor Ambroſiâ.

Quorſum verò ſapiens ille, & providus rerum univerſitatis auctor, tàm admirandas & perpetuas motuum cœleſtium leges, tanta diverſitate, & tàm continua harmonia effinxiſſet, ſi eas ab hominibus, quorum cauſa omnia viſibilia condidit, ignorari voluiſſet? Jmò potiùs hæc indefeſſo labore indagari voluit, ut ipſius Majeſtas & Sapientia, hinc â mortalibus perſpici, & celebrari poſſet. Quapropter, poſt Dei veram & legitimam cognitionem, nobis in verbo divinitus dato revelatam, nihil hominis naturæ magis proprium, & fini, propter quem homo in terra, mundi centro, conditus & collocatus eſt, magis conſentaneum eſſe judico; quam ut inde, tanquam è loco medio, ea, quæ in tota mundi fabrica, imprimis verò in cœleſti illa, & fulgentiſſima tot perpetuarum ſtellarum Regia, elucent, proſpectans, jucunda hac, & ingenioſa contemplatione ætatem ſuam ſuaviter tranſigat, Deumque opificem in his ſuis ſapientiſſimis & varijs operibus agnoſcens, merita cum veneratione & laude celebret. Quamvis enim in hac inferiori natura, mirabilia extent divinæ ejus Sapientiæ teſtimonia: tamen nuſquam magis elucet ejus Sapientia & Majeſtas, quàm in æterno illo immenſo cœli ſtellarumque omnium Theatro. Unde non immeritò dixit Eobanus:

Finis hominis.

Qui negat eſſe Deum, cælos & ſidera ſpectet:
Sidera qui ſpectat, jurat is eſſe Deum.

Alia Aſtronomiæ utilitas.

Inter præcipuas verò & maximas Aſtronomiæ utilitates, hæc,

quam-

quamvis à vulgi captu remota ſit, numerari debet: Quod ex deprehenſis Siderum per Aſtronomiam motibus eorundemque quo ad Zodiacum & cardines mundi poſitum, hinc de mutationibus, quæ in ſubjecto elementari fiunt, & de humanis caſibus, quatenus hi aſtris ſubjiciuntur, judicium ferre multaque prævidere liceat. Non enim dubium eſt, hunc inferiorem mundum à ſuperiore regi & imprægnari:

— O quàm mira & magna potentia cœli eſt;
Quo ſine nil pareret tellus, nil gigneret æquor.

Hinc nata eſt alia occultior, & à ſenſibus externis magis ſeparata ſcientia, quam Aſtrologiam appellarunt. Hæc enim de effectibus & influentia Siderum in elementarem mundum & corpora, quæ ex elementis conſtant, judicium profert. At quia in Aſtrologiæ mentionem incidimus, & hæc partim Mathematica, partim Phyſica eſt cognitio, multique ſint, qui, cùm alias Mathematum partes ita ſuis demonſtrationibus ſtabilitas eſſe viderent, ut eas in dubium vocare non poſſent; Quis enim à Geometrâ edoctus, omnes Trianguli tres angulos ſimul ſumptos eſſe æquales duobus rectis non fatebitur? Quis Arithmetico negabit, quinque eſſe radicem quadratam de viginti quinque? Quis Aſtronomo, Solem & Lunam oriri atque occidere? Neſcio enim an in ceteris ſtellis idem fieri deprehenderunt? Hæc inquam & ſimilia in his Mathematum partibus, cùm negare non poſſent, in ſolam Aſtrologiam fuerunt injurij, & in hanc omnia tela converterunt. Quapropter non abs re me facturum exiſtimo, ſi hoc loco primùm aliqua in confirmationem certitudinis Aſtrologicæ in medium adduxero, & deinde adverſariorum objectionibus breviter reſpondero.

Aſtrologia

Aſtrologia ſcientia mixta.

Aſtrorum negare vires & influentiam, eſt, Sapientiæ & providentiæ divinæ detrahere: ac manifeſtæ experientiæ contradicere. Quid enim iniquius & abſurdius de Deo cogitari poſſit, quàm ipſum ampliſſimum hoc admirandū omnium

Certitudo Aſtrologica & generalis Siderum influentia comprobatur.

um cœlorum, totque ſplendentium ſtellarum theatrum fru-ſtra, ac in nullos uſus fabricaſſe, cùm nemo hominum, viliſſimum quidem opus, niſi in certos uſus conficiat? Quod enim annorum, & menſium, dierumque diſcrimina per cœlum, tanquam perpetuum & indefeſſum horologium, metiamur, id non ſufficienter machinæ cœleſtis declarat utilitatem & fructum. Hæc enim, quæ ad temporis menſuram faciunt, ex ſolo luminiarum curſu, & primi mobilis revolutione dependent. Quorſum ergo quinque alij proprijs & diverſis ſphæris multiformiter circumacti Planetæ? Quorſum tardigradum Saturni Sidus, quod triginta annis ſemel periodum ſuam abſolvit? Quorſum fulgidum Jovis Jubar, duodecim annis circumactum? Quorſum Martius ille fulgor biennio ſeſe revolvens? Quid Veneris amicabilis ſtella, Solem perpetuo comitata, eum nunc mane antecedens, nunc veſperi ſubſequens, operabitur? Quid varium, & unà circa Solem diverſimodè revolutum Mercurij ſidus efficiet? Num hæ omnes Stellæ cum ſuis ampliſsimis ſphæris, & intricatis ac ſtupendis motibus, fruſtra erunt conditæ? Quorſum tota Octava Sphæra tot innumeris lucidíſſimis, & variè diſpoſitis, ac tardiſſimo motu præditis Stellis referta? An & hæ omnes, quas ob motus tarditatem fixas appellarunt, otioſæ & nullius utilitatis erunt? Jd enim neceſſariò inde ſequeretur, ſi cœlum & cuncta, quæ in eo continentur, lucidiſſima & perpetua corpora, temporis ſaltem diſtinctioni inſervirent. Deus ergo incaſſum aliquid operatus eſt? Deus tanti artificij, tantæque Machinæ, nullum finem & uſum prævidit? Id quàm abſurdum ſit cogitare, nedum credere, ex ipſius Dei perfectiſsima ſapientia demonſtratur; & ex minimis quibuſque, in hac inferiori natura, creatis rebus, manifeſtè cernere liquet. Nulla enim herba tàm exigua, nullum minerale & metallum tàm abjectum, nullum animalculum tàm vile, quin inſigni aliqua ac propria, & ſpecifica virtute ſit præditum; idque in tantum, ut omnibus ejus operatio-

1. Ab ordinatione Diviná.

nibus

nibus ac viribus indagandis,humani ingenij ſolertia hactenus non ſuffecerit; adeo ut ne minimæ herbæ omnes proprietates & virtutes nobis adamuſsim cognitas eſſe exiſtimem. Si igitur Deus in his exiguis, ex corruptibilibus Elementis conſtantibus, & ob id alterationi ac diſſolutioni obnoxiis rebus, tantum indidit virium & efficaciæ, ut earum virtutes & proprietates nunquam ſatis percipi poſſint; quantò plus in maximis illis, lucidiſſimis, perfectiſſimis, æternis & ab alteratione ac diſſolutione immunibus cœli corporibus idem præſtiſtit? Quapropter Moſes cauſam allaturus, cur Deus cœlum, Luminaria & ſtellas còndiderit, non ſolum dicit in Tempora Dies & Annos, ſed etiam ut ſint ſigna, hæc omnia eſſe fabricata. Si igitur cœleſtia corpora à Deo,ut ſint in Signa,conſtituta ſunt; neceſſariò eadem aliqua ſignificant; eaque hominibus, quorum cauſa creata ſunt. Significare autem ea,quæ Deus in arcano conſilio concluſit, cujus nulla creatura eſt particeps, non poſſunt; quod & ordinarius eorum & perpetuus,ſibique ſemper ſimilis motus oſtendit, qui nunquam aliquid novi, aut ab itinere præfinito devians admittit. Id enim fieri oportebat, ſi Deus per ſtellas nonnunquam eorum aliquid, quæ in arcano conſilio concluſerat, ſive iræ, ſive gratiæ teſtimonia, mundo indicare vellet: quorum tamen ipſæ cauſæ effectrices non eſſent. Neceſſariò igitur cœleſtia corpora ſuam ſignificationem, à Deo ab initio indita virtute,deducunt, ideoque & cauſas eſſe eorum, quæ ſignificant,inducitur. Nec propterea omnipotentiæ & libertati divinæ, quæ nullis alligatur cauſis ſecundis,quicquam detrahitur. Quamvis enim Deus ſit perfectum & liberum agens, nullis naturæ aſtrictus legibus: Attamen ordinem à ſe ipſo conſtitutum non vult facilè pervertere; ſed eum potiùs in firmo & perpetuo ſtatu, uſq; ad mundi conſummationem,conſervare. Et quamvis Deus immediatè omnia agere potuiſſet, lucem præbere ſine Sole,terram humectare ſine pluvijs, nos alere ſine cibo & potu, cuſtodire à

frigore ſine indumentis; Tamen ejus imperſcrutabili ſapientiæ ita placuit, ut hæc, & omnia alia, quæ in mundo ordinariè operatur, mediatè à ſe procedant. Imò myſterium redemptionis humani generis, cùm ab ipſius omnipotentia immediatè abſolvi potuiſſet: Tamen non ſine medio, filio videlicet unigenito, ſibi coæterno, humanam naturam, miraculo omnium hominum captum excedente, aſſumpturo, noſq; per ſui ipſius victimam redempturo, perfici voluit. Cum igitur Deus omnia ferè mediatè agat, non quod immediatè agere non poſsit, ſed nolit; quid quæſo impietatis erit, aſſerere ipſum hunc inferiorem mundum per ſuperiorem regere & gubernare? ita tamen ut cauſæ ſecundæ à prima, cùm libitum fuerit, facilè everti poſſint. Apparet igitur, quâm iniquè ordinationi & providentiæ divinæ contradicant, qui aſtrorum nullam eſſe aſſerunt in hæc inferiora influentiam.

II. Ab Experientia. I. Nec minus in manifeſtam experientiam peccant, cui contradicere non eſt hominis ſani judicij. Quis non animadvertit, diverſitatem qualitatum in quatuor anni temporibus ex Solis acceſſu & receſſu, ac ordinario per Zodiaci dodecate-
2. moria tranſitu provenire? Sic videmus creſcente Luna, omnia quæ ejus naturæ analoga ſunt, ut cerebrum in animantibus, medullas oſſium & arborum, cancrorum & concharum carnes, multaque alia unà creſcere; ipſa verò decreſcente, hæc eadem imminui. Imò & vaſtiſſimi illius Oceani fluxus, atque refluxus motui Lunari, quaſi per catenam, alligatus eſt; ut ſtatim oriente Luna, incipiat mare fluere, donec ipſa medium cœli cardinem attigerit; quo tempore idipſum in occaſum uſque Lunæ refluit; eandemque viciſſitudinem, Lunâ per inferius Hemiſphærium tranſeunte, ſervat. Hæc tamen omnia fortius & efficacius expediuntur cùm Luna Soli in Novilunio conjungitur, aut eidem in Plenilunio è diametro opponitur: circa medias verò quadraturas debilius & lentius, ut non ſit dubium, ab utroque motu Lunæ, tam univerſali, quâm proprio, pendere

Cauſa fluxus & refluxus marini.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

pendere admirandam totius Oceani exæſtuationem. Hæc & his ſimilia etiam Artis imperiti norunt. Sed & nautæ atque 3.
agricolæ certarum fixarum ortus & occaſus crebra experientia notârunt: Unde anniverſarias tempeſtates videre & præcavere poſſunt. Peritores verò, & in hac arte abſtruſa exercitati deprehenderunt, quid aliarum etiam inerrantium ſtellarum mutuæ, aut cum luminaribus vel fixis configurationes
efficiant. Hincque aëris conſtitutionem in quatuor anni tem- 4.
poribus ſingulis annis variè affici obſervârunt. Sic deprehenſum eſt, Martis & Veneris commixtiones in aptis cœli locis, excitare pluvias, imbres, nonnunquam verò fulmina, tonitrua. Jovem & Mercurium, ubi fortiter configurantur, ventorum & tempeſtatum ſignificationes obtinere; Solem Saturno permixtum aërem efficere turbidum & inamœnum; Hæcque præſertim, ſi in evidentes Luminarium Syzygias, aut cum exortu illuſtrium Fixarum hæ vel ſimiles conſtitutiones incide-
rint. Sic inde à vetuſtiſſimis rei ruſticæ ſcriptoribus. Poëtis, & 5.
ipſis etiam Aſtrologis, obſervatum eſt, ortus & occaſus præcipuarum quarundam cum ſole fixarum ſtellarum, nunc pluvias, nunc ventos, tempeſtateſque ſonoras, aliaſque mutationes in aëre efficere, idque præſertim, ſi in luminarium quatuor evidentes Syzygias, aut etiam intermedia octogonica tempora hi ſtellarum ortus & occaſus inciderint; ſtimulantibus etiam, aut effectum impedientibus, Planetarum, unà tum temporis, vel ad ſe invicem, vel ad eaſdem fixas variis commixtionibus. Ideoque non neceſſarium erit earundem ſtellarum ſingulis annis ortus & occaſus ſimiles ſtatis temporibus producere effectus. Quod quibuſdam reſponſum volumus, qui ex eo, quod planetarum & ſiderum ſimiliumque humectantium ſtellarum exortus, non ſingulis annis ſtatis temporibus humiditates inducat, Aſtrologicas prædictiones impugnant; cùm earum erga Solem habitudines non ſemper à luminarium evidentibus configurationibus, aut ſimilibus Planetarum com-

Quamobrem earundem fixarũ ortus non eadem ſemper cauſentur.

mixtionibus in effectum ſtimulentur. Habent ſe enim ſtellæ fixæ in cælo veluti matres, quæ niſi à ſeptem errantibus ſtellis ſtimulentur, & impregnentur, ſteriles ſunt, & nihil in hac in-
6. feriori natura progignunt. Quàm ſæpè obſervatum eſt, Eclipſes Luminarium, præſertim ſolares aut evidentes Lunares
7. non caruiſſe inſigni aliquo eventuum effectu? Magnas etiam ponderoſiorum Planetarum conjunctiones, ingentes mutationes in hoc inferiori mundo efficere, experientia ſæpe docuit. Sic Anno M.D. LXIII. cum magna contigiſſet Saturni & Jovis combinatio in initio Leonis partiliter, juxta ſtellas nebuloſas Cancri, quas Ptolemæus ſuffocantes & peſtilentes vocavit: Nonne ſequentibus aliquot annis univerſalis per totam Europam graſſabatur peſtis, innumerabilem hominum multitudinem abſorbens, quæ Aſtrorum influentiam nimis certo eventu comprobavit. Sed longum foret omnia exempla experientiæ Aſtrologicæ recenſere, quæ indies veri & diligentes artifices obſervant. Hæc igitur ad generalem influentiam aſtrorum in hunc inferiorem mundum, & in aëris mutatione, comprobandam, ſufficienter dicta ſunt. Nunc verò alius nobis ſcrupulus reſtat enucleandus, cœlum videlicet & cœleſtia corpora non ſolùm in ſubjectum aerem atque elementa; ſed in ipſum etiam hominem diverſimodè influere. Id enim plerique quamvis priora, manifeſta experientia convicti, concedant, nequaquam admittunt: Et hominem ſiderum efficaciæ non eſſe ſubditum ſuis quibuſdam ducti rationibus cõtendunt. At nos contrà oſtendemus, cœlum non ſolum in aëra, ſed in ipſum quoque hominem influere. Cùm enim homo

Specialis ſiderum influentia, quâ in hominem influit argumentis aliquot oſtenditur.

1. ex elementis conſtet, & à terra formatus ſit; neceſſe eſt, ut eaſdem conditiones ſubeat, quas obtinent res, è quibus conſtet.
2. Præterea aer ipſe, quem haurimus, & ex quo non minus, quàm ex cibo & potu alimur, cùm variè afficiatur à cœli influentia, ut prius demonſtravimus; neceſſe eſt nos unà diverſimodè affici.
3. Ut intereà taceam id, quod omnium intellectui non penitus

tus

tus eſt obvium ; hominem ex ipſo cœlo occulta quadã ratione plus vivere & nutriri, quâm vel aere, vel aqua, ulliſvè alijs his inferioribus ac elementaribus rebus, & incredibilem cum cognatis aſtris obtinere familiaritatem, ut non immeritò animas noſtras partẽ eſſe ipſius cœli, veteres Philoſophi dixerint. Tota inſuper humani corporis ſtructura ita eſt proprietatibus ſeptem errantium ſtellarum analoga, ut ſimiles ferè operationes hæc in corpore noſtro cum Planetarum in cœlis natura ſortiatur. Sic cor in humano corpore vitalium ſpirituum auctor, Soli cœleſti, à quo mundo vivificus procedit calor, æquiparatur. Sic cerebrum in homine, Lunæ cœleſti aſſimilatur, & ad ipſius creſcentiam & decreſcentiam etiam augetur & diminitur, humidamque Lunæ naturam æmulatur. Quemadmodum vero cor & cerebrum duo maxima in corpore noſtro ſunt membra : Sic etiam Sol & Luna, quibus hæc ſunt analoga, maximè principalia ſunt in cœlo luminaria. Et veluti inter cor & cerebrum maxima intercedit familiaritas ; ſic etiam inter Solem & Lunam in ipſo cœlo multiplex cernitur combinatio : Adeò ut Luna non niſi à Sole ſuum ſortiatur lumen ; & ejus motus ad Solis curſum adeò ſit alligatus, ut circulorum ſuorum revolutiones reſpectu metæ Solaris curſus perpetuo abſolvat. Poſt hæc duo principalia in corpore noſtro membra, alia duo minus quidem principalia, ſed admodum utilia exiſtunt, Jecur videlicet & Renes, quæ duobus beneficis & utilibus, non tamen ita ut Sol & Luna, principalibus Planetis, aſſimilantur. Epar quidem, quod officina eſt ſanguinis, in quo cum vita conſiſtat, ſanguineo & vitali Planetæ, Jovi eſt ſimillimum. Renes autem, qui generationi deputatis membris vires largiuntur, Veneri prolifico Planetæ, & generationum Matri æquiparantur. Duo inſuper alia corporis noſtri, non ſolum reſpectu cordis & cerebri, minus principalia, ſed etiam, quoad cetera

4. Analogia ſeptẽ principalium membrorũ corporis humani cum ſeptẽ Planetis.
Cor. ☉
Cerebrũ ☽
Epar. ♃
Renes. ♀

vilioribus officijs deſtinata membra, Splen & Fel, duobus vilioribus, & minus benevolis Planetis, Saturno & Marti alligantur: Ea ratione, ut Splen, quod atræ bilis eſt receptaculum, Saturno Melancholici humoris præſidi: Fel autem Choleræ domicilium, Marti cholerico & iracundo Planetæ aſſimiletur. Reſtat nunc Pulmo, qui mutabilis illius & celeris Mercurij vicem obtinens, perpetua agitatione in corpore noſtro movetur: Aëremque & ſpiritum ſuo motu attrahens cordis refocillationi impertit; non aliter quàm Mercurius in cœlo ventoſus & aerius Planeta cenſetur, ſemperque Soli præſtò eſt ejuſque mandata, nunc hac nunc illac diſcurrens, exequitur. Pulmo inſuper loquelæ ac voci inſervit, non aliter quàm Mercurius munus facundi Oratoris ac loquelæ præſidis inter ceteros Planetas obtinere perhibetur. Cum itaque tanta ſit analogia inter ſeptem Planetas & inter ſeptem principalia membra in corpore noſtro, adeoque ſibi omnia conſentiant, ut quaſi ad ideam ſuperioris mundi formatus eſſe videatur, ideoque non immeritò à Philoſophis Microcoſmus appelletur: Quis igitur unquam ſanæ mentis negare poterit, cœleſtia corpora in humana, quibus tanta officiorum ſimilitudine devincta ſunt, influere?

Splen ♄. Fel ♂. Pulmo ☿.

5. Unde etiam experientia edocti compertum habemus, eos, qui naſcuntur, cum Luna â maleficis Planetis afficitur, aliaſque infeliciter collocatur, cerebro minùs eſſe robuſto, & pluſrimis ejus paſsionibus obnoxios; adeò, ut ſi Mercurius unâ malè afficiatur, Lunamque non aſpiciat, planè ſtupidos, qui ſic naſcuntur, effici. Videmus etiam eos, qui Lunaribus ægritudinibus, caduco & ejus ſpeciebus afficiuntur, vehementiores & crebriores paroxiſmos, circa Novilunia, Plenilunia & medias quadraturas experiri: Plurimos etiam non niſi circa hæc tempora mutationum lunarium malè affici. Sic etiam hydropici ex ſalium in corpore reſolutione, quibus Luna non minùs quàm mari præeſt, graviſſimè ſemper circa plenilunia torquentur

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

quentur, eò quod reſolutio illa, cum Luna plena jam, in plenum ſtatum advecta ſit; ideoque omnes ferè hydropici circa plenilunia moriuntur. Obſervatum etiam eſt eos, quibus Sol à Saturno vel Marte læditur, crebra cordis palpitatione & debilitate laborare. Si verò ambo Luminaria Apheticam & vitalem ſignificationem ſortita, tum etiam aſcendens malè ſe habeat: eos qui ſic naſcuntur imbecilliori valetudine vexari, & minus vitales eſſe. Atque hoc modo etiam in ceteris Planetis, eorumque ſignificatis experiri licet, ea ſe in homine eodem modo habere, quemadmodum & hi in Genethliaca conſtitutione benè vel malè affecti erant. Videmus etiam in ſingulis 6.
hominibus magnam naturarum diverſitatem: Nonnullos altas res, & à vulgi captu remotas ſcrutari, quos Saturni altiſſimum ſidus feliciter tinxit: Quoſdã judicialibus & politicis negotijs magis affici, quibus Jovialis affulſit ſplendor: Nonnullos nil niſi bella, cædes, tumultus, & rixas ſpirare, quos Martius exagitat fervor: Alios honores, dignitates, rerumque dominia, Solari influentia, affectare. Sunt qui ætatem amoribus, delectationibus, Muſica, alijſque jucundis delicijs peragant, quos blanda Veneris exhilarat ſtella. Alij artibus ingenioſis exercendis, vel etiam mercaturæ ſe totos dedunt, qui à Mercurij afficiuntur ſidere. Quidam Lunaris naturæ influentiam ſortiti, peregrinationibus, navigiis, piſcaturis & ſimilibus rebus, ætatis curſum abſolvunt. Atque hoc modo magna varietas ingeniorum, ad ſimilitudinem ſeptem errantium ſtellarum perſpici poteſt. Quamvis plurimi ex diverſis horum Planetarum commixtionibus diverſimodè affecti, varia etiam ſectentur ſtudiorum genera, & diverſo ætatis tempore, nunc his, nunc alijs negotiis occupentur, prout tunc temporis, hujus vel alterius Planetæ radijs, per progreſſiones occultas ſubjiciantur. Haſque diverſitates, etiam in ipſis fratribus, ijſdem parentibus, eodem in loco editis, & ſimiliter educatis, cernere ubique licet. Adeò ut fratres natura & moribus ſæpiſſimè plus diſſideant, quàm

ulli

ulli alij. Harum verò & ſimilium diverſitatum rationes, nuſquam melius quàm ab Aſtrologia peti poſſunt. Quamvis non inficior, ab inferioribus etiam cauſis hæc quodammodo alterari. Plurima hoc loco recenſere poſſem Genethliaca Axiomata, quorum eventus rariſſimè fruſtratur. Sed non eſt hujus
7. loci, de tantæ artis innumeris Myſterijs verba facere. Id ſaltem concluſionis loco addere volo, quod etiamſi nihil præterea eſſet, quod Genethliacam prædictionum certitudinem comprobare poſſet; ſola directionum evidens experientia id manifeſtè efficiet. Per directiones enim ſignificatorum ad ſuos promiſſores, Genethliaci tempora ipſa præfinire poſſunt, quibus nato evidens aliquod accidens, reſpondente ut plurimum certo eventu, impendeat. Vix enim fieri poteſt, quin cum Luminaria & Aſcendens Martijs aut Saturninis alijſve malevolis per directionem obviârint locis & radijs, quin corpus, valetudinemque ipſius nati pro natura obviantis radij graviter afficiant: Interdum verò vitam penitus abrumpant, ſi fortis fuerit anaretæ ad aphetam progreſſio. Cumque tempora horum accidentium per ſupputationem artificialem certò præfiniri poſſint; Et ſæpiſſimè ab Aſtrologis, ſubſequente certo aliquo effectu, prædicta ſint: Certiuſque adhuc prædici poſſint, ſi de exquiſitis ſiderum motibus, ut in hoc negotio opus eſt, adamuſſim conſtaret: Quis manifeſtæ experientiæ nunc contradicens, Aſtrorum eſſe in nos influentiam, eamque etiam ut plurimum juxta apoteleſmata Aſtrologica, prævideri poſſe, ibit inficias? Hæc quamvis ita ſint, non defuêre tamen ſemper inter viros aliàs eruditos, hujus tamen occultiſſimæ ſcientiæ ignaros, qui partim Theologicis, partim Philoſophicis rationibus, aſtra in hominem non influere, conabantur aſſerere. Philoſophi Aſtrologiam inter ceteras artes non eſſe numerandam contendunt, eò quod certis & evidentibus careat principijs. Impoſsibile etiam eſſe ajunt, Natalitij temporis verum momentum ſcire, & ab eo fruſtra ad conceptionis tempus recurrere

Objectiones variæ, Philoſophicæ & Theologicæ.

currere Aſtrologos, cùm hoc ipſum longè magis ſit incertum.
Adferunt inſuper argumenta, ut illis videntur, arti contraria, III.
quod multi uno tempore naſcantur, quorum ſors, & in vita
eventus, eſt diverſimodus: Quod gemelli ex ijſdem parenti- IV.
bus eodem ferè tempore nati, diverſiſsimam ſæpenumero
ſortiantur fortunam: Quod plurimi in bello & peſtilentia, V.
alijſq; univerſalibus calamitatibus ſimul moriantur, quorum
geneſis nequaquam ſimile mortis genus ſignificare potuerit:
quod præter hæc inutilis ſit futurorũ ex aſtris cognitio, quam- VI.
vis poſſibilis eſſet, ſive bona, ſive mala prædicant Aſtrologi: ſi
bona; totã voluptatẽ, quæ ex eventu percipi debebat, per præ-
viſionem jamdudum perijſſe: Sin mala; ante ipſum eventum
perpetuò cruciari hominem, qui metus ſæpenumero, ipſo ma-
lo pejor eſt. Hæc eſt ſumma præcipuorum argumentorum,
quæ Philoſophi contra Genethliacas prædictiones adducunt.
Theologi verò hæc eadem confirmantes, inſuper addunt, Theologicæ objectiones.
hanc artem eſſe verbo Dei prohibitam, eamque tanquam im-
piam, & à Dei cognitione homines abducentem, ac contra 1.
bonos mores facientem, proclamant. Verùm utrique tàm 2.
Theologi, quàm Philoſophi de re non penitus perſpecta judi- 3. 4.
cium ferunt. Nam quod Philoſophi objiciunt, Aſtrologiam Reſponſio ad objecta argumenta.
certis carere principijs: Fatemur quidem principia & axio-
mata hujus artis, non uſque adeò eſſe intellectui obvia, quem-
admodum Geometriæ, & aliarum Mathematicarum artium; 1.
Nec Aſtronomicæ certitudini comparari poſſe prædictiones
Aſtrologicas, eò quòd ſiderum influentia non ita ſenſibus oc-
currat, quemadmodum eorum motus: Nihilominus tamen
æquè certum eſt, aſtrorum eſſe in hæc inferiora influxum, at-
que evidenter apparet, illa certo tramite moveri; quamvis fa-
cilius contingat nos hallucinari in effectu prævidendo, quàm
in motu deprehendendo. Quemadmodum res ſenſibus exter-
nis perceptibiles certiùs comprehenduntur, quàm illæ, quæ à
ſolo intellectu percipi poſſunt. Aſtrologia igitur à poſterio-

re,hoc eſt ab ipſa experientia ſua ſortitur principia, & â multis particularibus rarò fallentibus obſervationibus, univerſales conſtituit concluſiones; non aliter quàm in arte Medicâ fieri aſſolet, quæ ab ipſa experientia, herbarum & mineralium virtutes inquirit, & ex multis particularibus obſervationibus, deinde de earum naturis & efficacia, univerſale promit judicium. Eâdem itaque ratione Aſtrologia non minùs quâm Medicina inter Phyſicas artes jure merito numerari

11. poteſt. Impoſſibilitatem verò, quam adducunt ex incognito nativitatis & conceptionis tempore, nullam & frivolam eſſe hinc facilè patet. Quamvis enim de certo momento, quo homo in lucem edatur, varijs de cauſis ambigatur: Nihilominus Aſtrologi verum momentum ex accidentibus in vita, cum natus adoleverit, contingentibus, ita certò colligere poſſunt, ut, etiamſi plus integra hora falſum ſit judicatum tempus: Tamen hac ratione in certi momenti cognitionem pervenire queant. Nec ad conceptionis tempus propterea, ut illi exiſtimant, recurrunt Aſtrologi, quod per illud certius, quâm natalitium atque eò meliùs per ſiderum conſtitutionem futura prævidere poſſe exiſtiment: ſed ſaltem, ut locum Lunæ (retrò numerando partus in utero moram) tempore conceptionis faciant in partu Aſcendentem; Atque ex loco Lunæ, qui tunc exiſtit, juxta doctrinam Hermetis, Aſcendentis gradum in nativitate verificare poſsint; quam tamen Horoſcopi verificationem, nulli Aſtrologorum tanquam certam & ratam habent, ſed ſaltem vero proximam: eaque plerique utuntur, cum natus ad ætatem non pervenerit, & ab eventibus in vita ac præteritis caſibus natalitium tempus priori illo, & certiori modo verificari non poteſt. Apparet itaque, quam inique in certo nativitatis tempore ſciendo objiciant adverſarij Aſtrologis, & quàm falsò, eos â natalitio ad conceptionis tempus recurrere, arguant: Cùm ipſe Ptolemæus aſſerat, conceptionis conſtitutionem non ſignificare, etiamſi ſciri poſſit, ulterius ſupra natum,

rum, quàm, quamdiu in utero moratur, inde vero natalitium tempus uſque ad finem vitæ ſuas ſignificationes exercere. De III.
ijs, qui in bello, peſtilentia, alijſque univerſalibus calamitatibus ſimul moriuntur, reſpondemus, eorum mortes non ex particulari geneſis conſtitutione, ſed ex univerſali fato procedere, quod vim derogat particulari; Et externam etiam violentiam plurima efficere, quæ in aſtris non erant prædiſpoſita. Unde Aſtrologi cauti excipiunt in ſuis prædictionibus univerſales calamitates: ut peſtes, terræmotus, inundationes, bella, mutationes legum & Reip. atque his ſimiles generales calamitates, quæ ab univerſali fato procedunt, quod cum fortius ſit particulari, neceſſe eſt, ut ſuas vires latiùs exerat, & particulares vincat. Quod verò de ijs inſuper afferunt, qui uno tem- IV
pore nati, diverſa ſortiuntur fata, ſciant, Aſtrologos non aſſerere, cœlum in omnes uno eodemque tempore, uno eodemq; modo agere, ſed pro diverſitate ſubjecti, diverſimodè cœli influxus variari: ſæpenumero etiam aſtrorum influentiam, pro diverſa educationis, diſciplinæ, converſationis, & ſimilium in vita mutationum ratione, variè tranſplantari: Tùm etiam liberam hominis voluntatem nequaquam eſſe aſtris ſubditam; ſed per hanc, ductu rationis, hominem citra aſtrorum influentiam, ſi volet, plurima poſſe efficere. Non enim volunt Aſtrologi, omnes homines eodem modo neceſſariò recipere aſtrorum influxus: ſed quoſdam magis, quoſdam minus, prout ſeipſos ad recipiendum aptos vel immunes reddiderunt. Eodem modo de gemellis reſponderi poteſt. Nam & V.
in his, multas ob cauſas, tam inferioris naturæ, quàm liberi arbitrij, diverſimodè transplantantur Aſtrorum influxus. Et rariſſimè fieri poteſt, ut unum habeant gemelli aſcendens. Quapropter Aphetarum & Anaretarum etiam diverſa erunt intervalla; Nec eadem erit in utriſque ſiderum influentia. Unde non neceſſarium erit, eos uno eodemque tempore ægrotare aut mori. Adde quod ex ipſa etiam generatione debilior ſem-

per ſit natura unius, quam alterius, eò quod duo ſimul æquè fortes vix naſci poſſint: cum virtus diſperſa imbecillior ſit ipſa unita. Hanc verò ſubjecti imbecillitatem aſtra corrigere non poſſunt. Unde æqualiter in ambos gemellos, eodem tempore editos, cùm æqualiter aſtrorum vires non recipiant, minimè agunt. Ut interea nihil dicam de occulta illa ratione, quam aliqui aſtrologorum crebra obſervatione didicerunt, tertium ab Horoſcopo ſignum eſſe ſecundi gemelli aſcendens. Unde in utriſque tota cœli conſtitutio ejuſque influentia diverſimodè variatur. Quod verò Theologi hoc loco de Eſau & Jacobo toties inculcant, quamvis ad id eodem modo reſponderi poſſit, quemadmodum de omnibus gemellis nunc diximus: Tamen reverâ ad hanc Phyſicam conſiderationem illud exemplum non pertinet, ſed potiùs ad arcanum Dei conſilium referendum eſt, cui tota natura, tanquam ſuo creatori obtemperat. Sic enim Deus de illis protulit: Jacob dilexi, Eſau verò odio habui. Quis autem Aſtrologorum inter Ethnicos adeo fuit impius & temerarius, quin concederet, Deum, univerſitatis autorem, liberè agere; Amare & Odiſſe quem volet, quomodocunque naturæ fata eſſent prædiſpoſita. Aliâs enim Deus per naturam â ſe conditam ſuæ voluntati frenum injeciſſet, & ſeipſum, quod abſurdum eſt cogitare, captivaſſet. Quapropter etſi Deus Jacobum plus quàm Eſau dilexit, & ad ſplendidiorem in vita fortunam evexit; Non idcirco aſtrorum decreta evertuntur, ſi hanc diverſitatem eorum fortunæ, non ab aſtris penitus; ſed peculiari Dei conſilio, immediatè profectã eſſe concedamus. Ad illud inſuper, quod Theologi de prohibitis in Lege Moſaica prædictionibus Aſtrologicis afferunt; ſic reſpondeo; Nequaquam in eo loco taxari veros Aſtrologicæ artis uſus: ſed Ariolorum, Aruſpicum, Necromanticorum, Pythoniſſarum, Sortilegorum, Incantatorum, & ejus generis ſuperſtitioſorum divinatorũ prohiberi vanitates. Reprehendi etiam eos, qui ſub Aſtrologiæ prætextu artes Sortilegas & incertas,

Reſponſio ad Theologorum prolepſes.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

certas, ut multi noſtro ævo factitant, venditârunt. Nequaquam verò inde inferri poteſt, nullam eſſe ſtellarum influentiam, & hanc ab hominibus non obſervandam: Aliàs Moſes ſibi ipſi fuiſſet contrarius, qui ſtatim ab initio aſſeruit, ſidera eſſe in ſigna condita. Omnia autem, quæ in rerum natura condita ſunt, propter hominem, ut ſe in illis exerceat & delectetur, condita eſſe, quis ire poteſt inficias? Neque illud Jeremiæ dictum invertit, ſed potius confirmat prædictiones. Nō enim ait Jeremias, cœlum & cœleſtia corpora nihil ſignificare, ſed ſigna illa pijs hominibus non eſſe timenda: Verùm in Deo ipſo penitus ſperandum, qui aſtrorum infelicia decreta auferre, vel lenire poſſit. Eodem modo rectè aliquis diceret: Non eſſe Chriſtianis à Turca vel tyrannis timendum. Nec ideò ſequitur, Turcam & tyrannos Chriſtianis nocere non poſſe. Verùm id ſaltem inde infertur, non eſſe timendos eos, qui corpus occidere poſſunt; In animam vero nullam habent poteſtatem. Addunt inſuper Theologi, illud Eſaiæ: *Stent & ſalvent te augures cœli, qui contemplabuntur ſidera, & ſupputabunt menſes, ut ex iјs annuncient eventum tibi.* Eo in loco taxatur abuſus artis, & Chaldæorum ſuperſtitio, qui confidebant ſuis impijs divinatoribus, & populum Dei captivum extra omnem miſericordiam inhumaniter tractârunt, ſperantes ex falſis prædictionibus ſuorum ariolorum ſibi æternam felicitatem promitti, quò ſemper in miſeros Judæos ſævire pro libidine poſſent; Non conſiderantes, Deum ſaltem ad tempus, ſuum populum ob idololatriam, & alia delicta, ſub eorum jugum tradidiſſe, & tandem hunc liberaturum, eorumque crudelitatē, quantumcunq; crederent plauſibilibus ſuorum ariolorum prædictionibus, vindicaturum. Hanc eſſe genuinam dicti Eſaiæ ſententiam, ex ipſo orationis contextu liquidò patet. Nequaquam dicit, aſtra nihil ſignificare, ſed variam confidentiam Chaldæorum in prædictiones illas favorabiles, reſiſtente & adverſo Deo, damnat. Atque hinc diſcimus, nullas

Jeremiæ 10. verſ. 2.

Eſaiæ 47. verſ. 13.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

cauſas ſecundas & Phyſicas nobis opem ferre poſſe cùm eſt à
nobis averſa Dei mens. Ipſe itaque ſolus placandus, non expe-
ctanda ſalus à creatura rerum, quæ, Deo nolente, nihil opera-
2. Chronic 16. v. 12. tur. Sic reprehenditur in ſacris litteris Rex Aſa, quod dolore
pedum ægrotans, non poſuerit ſpem in Domino, ſed in ope
medicorum. Nec propterea medicina eo in loco reprehen-
ditur, ſed ſaltem nimia confidentia in res creatas, neglecto
ipſo creatore. Objiciũt inſuper Theologi: Quòd ſi malæ incli-
nationes eſſent ex aſtris, Deus, qui aſtra cõdidit, auctor peccati
injuſtè cenſeretur. At hi non conſiderant, Aſtrologos non alli-
gare hominis voluntatem aſtris: ſed concedere, eſſe in homi-
ne aliquid, quod ſit ſupra omnia aſtra exaltatum, cujus bene-
ficio omnes malevolas ſiderum inclinationes, ſi juxta verum,
& ſupramundanum hominem vivere volet, vincere poſſit. At
ſi brutalem vitam ſequi, rapique cæcis affectibus, & cum crea-
tura rerum potius fornicari eligat; Deus non eſt cenſendus
auctor hujus erroris, qui ipſum hominem ita condidit, ut om-
nes malevolas ſiderum inclinationes vincere, ſi volet, poſſit.
Videant itaque Theologi, quo jure Aſtrologiam ſacris litteris,
& Deo adverſam judicent, non conſiderantes connexionem
cauſarum à prima in ultimas mediatè procedere, & commi-
nationes ac promiſſiones divinas non temporaneas & cor-
porales tantũ eſſe, ſed potiùs animi, in hac & æterna vita, bea-
titudinem aut cruciatum: alias hi ſoli pij, & à Deo electi ju-
dicarentur, quibus fortuna, quæ plerumq; peſſimis favet, ab-
blandiretur: Impij verò & à Deo deſtituti, qui adverſa in hac
vita opprimerentur ſorte. Sunt itaq; duo diverſa: extraneas &
temporaneas hominum fortunas, quæ ex aſtris, & alijs Phyſi-
cis cauſis mediatè procedunt, ſcrutari: Et internas illas, ac ſu-
pra Mundi Horizontem exaltatas, quæ à ſolo Deo immediatè
procedunt, fide apprehendere. His itaq; conſideratis, nihil ve-
ræ pietati Aſtrologiam officere poſſe, nec plus quàm medico-
rum conſilia, & prædictiones, quæ eodem modo Phyſicæ ſunt,
homi-

hominem â legitimo Dei cultu abducere exiſtimo. Fatemur quidem, plurimas ſuperſtitiones & abuſus in hanc artem eſſe introductos, ſed id arti minimè vitio verti debet. Ita enim cõparatum eſt, ut, quò excellentior, quò ſublimior aliqua ſit ſcientia, eò faciliùs in abuſum deveniat. Quid ipſa Theologia præſtantius? quid divinius? Cum tamen hæc ipſa per maximam orbis partem inde ab initio, plena ſuperſtitionum, abuſuum & hæreſium fuerit. Idemque in alijs facultatibus Medicina & Juriſprudentia, ceteriſque liberalibus exercitijs videre licet: cum nulla harum ſit, quin ſuis mendis & abuſibus ſit referta. Committunt etiam ipſi Aſtrologi in ſuis prædictionibus multa ſæpenumerò errata, quæ ipſorum non artis culpâ contingunt. Vitia enim & errata artificum arti ipſi imputari non debent: Cumque difficillima ſit Aſtrologiæ cognitio, & pauciſſimis detur, ſummis labijs prima ejus exordia deguſtare; Venia danda erit, ſi aliquando contigerit hujus artis ſtudiosũ â ſcopo aberrare. Nec propterea error ille, in artis ignominiam cedere debet. Reſtat, ut ad id reſpondeamus, quod adverſarij tandem inferunt, inutilem eſſe aſtrorum præſcientiam, eò quod ſive bona, ſive mala prædixerint Aſtrologi, neutra præſcire expediat. Id quidem ita ſe haberet, ſi neceſſariò reciperemus aſtrorum influentiam, eamque non immutare, vel corrigere poſſemus. Ideoque non ſolùm non inutile eſt, ſed maximè expedit, impendentia aſtrorum decreta præſcire, ut, ſi bona fuerint, non inſolenti animo inopinatam felicitatem excipiamus: ſin mala, ante eorum adventum, nos præmunire & præcavere poſſimus. Rectè igitur dixit Autor Centiloquij: *Poteſt, qui ſciens eſt, multos aſtrorum effectus corrigere, ſeq; ante illorum adventum præparare.* Ideoque plurimi ignorantes ſibi ab aſtris dependentia decreta, non ſolùm hæc antevertere neſciunt, ſed cæci in ſua ruunt infortunia, & aſtrorum malevolam ſignificationem potiùs adaugent, quam imminuunt. In proſperis veró & ex voto ſuccedentibus rebus cùm ex inopi-

nato,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

nato, ſine prævisione illis contingant, tanta animi confidentia efferuntur, ut ſæpenumero ob id in pœnam ſuperbiæ meritò impingant. Non enim minus difficile eſt, ſe conſtantem & æquali animo in rebus ſecundis, quam adverſis præbere. Hanc autem conſtantiam & fortitudinem longè meliùs præſtabit, qui futura multo ante præviderit.

Peroratio.

Hæc de prædictionibus Aſtrologicis prolixius in mediũ adduxi, quod hæ ut plurimùm, non ſolũ à vulgo, quod omnes artes æquali odio proſequitur: ſed à quibuſdam etiam eruditis hominibus in dubium vocentur: Quamvis ſola artis ignorantia eos excuſare poſſit. Pergunt enim arti contradicere, cujus principia ſummis labris non deguſtârunt, & cum in aliqua cognitione excellunt, de omnibus alijs rebus, quamvis ab ea cognitione longè diſſitis, ſibi judicium arrogant. Solus Picus Mirandula Aſtrologiæ gnarus eam ex proprijs Apoteleſmatibus convellere aggreſſus eſt. Sed hujus objectionibus Lucius Bellantius erudito ſcripto jamdudum reſpondit: Et ipſe Picus mortuus anno ætatis 33. quem tres Aſtrologi illi fatalem ex directione aſcendentis ad corpus Martis prædixerant, Aſtrorum efficaciam, quam infringere voluit, nimis certo eventu, proprio interitu comprobavit. Atque hæc de Mathematicis diſciplinis, ipſaque Aſtrologia, generaliter & tenui Minerva hoc loco & tempore ſufficienter dicta ſint.

Reſtat nunc, ut vos mei inſtituti certiores faciam. Cum itaq; Regiæ Majeſtatis & veſtræ petitioni nunc obtemperare, & quædam in Mathematicis ſcientijs publicè proponere decreverim: Nihil mihi viſum eſt commodius, & è re diſcentium utilius, quàm alteram Aſtronomiæ partem, quæ motus ſecundi mobilis complectitur, breviter tradere: Cum primi mobilis doctrina per ſe facilis ſit, & aliâs in hac Schola ſæpenumero prælegatur. Id autem hac ratione abſolvere conſtitui, ut modum ſupputandi veros Planetarum motus, ex Tabulis Prutenicis, quæ in hoc negotio ſunt exactiſſimæ, oſtendam, unaque Circulorum, quibus Planetas moveri imaginamur, & ex quorum ſupputatione numeri Tabularum ſupputati ſunt, cohærentiam, ac ordinem demonſtrabo: Ut hac diſcendi methodo pulcerrimus fructus doctrinæ ſecundi mobilis, quæ motum ſeptem errantium ſtellarum complectitur, vobis innoteſcere poſſit.

DIXI.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

1587.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9

1587.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
18,-9